

Gedragsprotocol obs Stokkum

Inhoudsopgave

1.	Uitgangspunten in het omgaan met elkaar	3
1.1	Voor wie en wanneer gelden de gedragsregels	3
1.2	Vertrouwenspersoon van de school	3
1.3	Ontoelaatbaar gedrag en pesten	4
2.	Preventieve en repressieve maatregelen	4
2.1	Preventieve maatregelen	4
2.2	Repressieve maatregelen	4
3.	Pedagogische invulling en handvaten	5
3.1	Hulp aan het gepeste kind	6
3.2	Hulp aan het pestende kind	6
3.3	Hulp aan de zwijgende middengroep en de meelopers	6
3.3.1	Rol leerkracht	6
4.	Aanvullende informatie voor de leerkracht	7
4.1	Doel van de gesprekken	7
4.2	Voorwaarden voor een individueel gesprek	7
4.3	Gesprek met het gepeste kind	7
4.3.1	Doel van het gesprek	7
4.3.2	Begin van het gesprek	7
4.3.3	Ingrediënten voor het gesprek	8
4.3.4	Aandachtspunten	8
4.4	Gesprek met het pestende kind	8
4.4.1	Doelen van het gesprek	8
4.4.2	Begin van het gesprek	9
4.4.3	Ingrediënten/stappen in het gesprek	9
4.4.4	Aandachtspunten in dit gesprek	9

1. Uitgangspunten in het omgaan met elkaar

Binnen onze school gaan we met respect met elkaar, de omgeving en met dieren en materialen om. Hieronder wordt het volgende verstaan:

1. We noemen elkaar bij de voornaam
2. Meesters en juffen noemen we juf of meester + voornaam
3. We luisteren naar elkaar, zien elkaar en letten op elkaar
4. We begrijpen elkaar of proberen elkaar te begrijpen
5. We helpen elkaar en komen voor elkaar op
6. We praten op een rustige toon, vanuit wederzijds respect met elkaar.
7. Afspraken worden nagekomen
8. Pestgedrag is ontoelaatbaar gedrag en wordt onder geen enkele voorwaarde geaccepteerd.
9. Directie, leerkrachten, medewerkers, stagiairs en overblijfouders voorleven het gedrag dat we van kinderen en hun ouders verwachten.
10. Directie, leerkrachten en medewerkers van de school zijn verantwoordelijk en zien erop toe dat kinderen met respect omgaan met elkaar, met iedereen die bij de school betrokken is, met dieren en materialen.
11. Wanneer kinderen ontoelaatbaar gedrag laten zien, voert de school de uitgewerkte protocollaire procedure uit.
12. Dit protocol wordt door de directie, het team en de mr onderschreven en aan alle ouders ter inzage aangeboden.

1.1 Voor wie en wanneer gelden de gedragsregels

Deze gedragsregels zijn van toepassing op directie, leerkrachten, medewerkers, de kinderen van de school, hun ouders en iedereen die bij de school betrokken is. Ook voor stagiairs of vrijwilligers zijn de gedragsregels van toepassing. De gedragsregels beperken zich daarmee niet tot de schooltijden en werktijden. Betrokkenen dienen zich in het bijzonder ook te onthouden van ontoelaatbaar gedrag bij hun uitlatingen op social media.

We vinden het belangrijk dat de kinderen eigenaar zijn van de gedragsregels. In de groepen worden de gedragsregels vanuit de kinderen in hun eigen woorden opgesteld. Het uitgangspunt is altijd wederzijds respect.

Hoewel wij als school met dit protocol duidelijk willen zijn over wat wel en niet toegestaan wordt, is het belangrijk dat ieder afzonderlijk zich ook bewust is van zijn/haar eigen grenzen. Geef waar mogelijk de eigen grenzen aan.

Het protocol vormt de verklaring van de vertegenwoordigers van de school en de ouders. Hierin is vastgelegd hoe we op school met elkaar omgaan en hoe we handelen indien sprake is van ontoelaatbaar gedrag.

1.2 Vertrouwenspersoon en antipestcoördinator

Voor kinderen en ouders van de school is er een interne vertrouwenspersoon. Wanneer een ouder of het kind om wat voor reden dan ook zich niet wil of kan wenden tot de leerkracht, de interne begeleider of de directeur als het gaat om pesten, ontoelaatbaar of ongewenst gedrag, kan de ouder terecht bij de vertrouwenspersoon. De naam van de vertrouwenspersoon en antipestcoördinator is te vinden op onze website. Een vertrouwenspersoon gaat altijd vertrouwelijk om met de informatie. Er is een geheimhoudingsplicht.

1.3 Ontoelaatbaar gedrag en pesten

Wat is ontoelaatbaar gedrag

Ontoelaatbaar gedrag is gedrag wat in moreel opzicht niet toegestaan kan worden.

Wat is pesten?

Wat wordt onder pesten verstaan? Pesten wordt nog wel eens verward met plagen. Plagen is vaak éénmalig en pesten is het herhaaldelijk of steeds weer pijn doen van iemand. Er zijn verschillende definities van pesten.

Definitie van pesten (Bron: Nederlands Jeugd Instituut)

Pesten is een vorm van agressie waarbij geprobeerd wordt om iemand steeds pijn te doen. Dat kan zowel offline als online. Bij pesten zijn verschillende mensen betrokken: het pestende kind, het gepeste kind en de omstanders. Het pestende kind heeft vaak een sterkere sociale positie dan degene die gepest wordt. Pesten veroorzaakt stress, angst, eenzaamheid en gebrek aan zelfvertrouwen. Pesten stopt niet vanzelf. Het is belangrijk om in te grijpen. Pesten kan stoppen als omstanders het afkeuren en de gepeste helpen.

2. Preventieve en repressieve maatregelen

2.1 Preventieve maatregelen

1. De leerkrachten, medewerkers, stagiairs en andere betrokkenen voorleven wat van de kinderen verwacht wordt.
2. De leerkracht bespreekt met de leerlingen de algemene afspraken in de klas, zoals gebruikelijk aan het begin van het schooljaar. De eerder genoemde uitgangspunten zijn de basis voor het gedrag op school.
3. Indien de leerkracht aanleiding daartoe ziet, besteedt hij of zij aandacht aan ontoelaatbaar gedrag. Hier wordt vooral benadrukt wat gewenst gedrag is.
4. Inzet van de Gouden Weken: Aan het begin van het schooljaar stellen we de uitgangspunten centraal en zorgen we voor een veilig klimaat, goede groepsvorming en een fijne sfeer.
5. Er is gedurende de pauze en een kwartier voor schooltijd een pleinwacht aanwezig op de speelplaats.
6. Vanaf schooljaar 2023 /2024 SOPO voor kinderen¹ (sociale vaardigheidstrainingen OPO Hof van Twente)

2.2 Repressieve maatregelen

1. Indien een kind zich in de klas niet houdt aan de eerder genoemde uitgangspunten, wordt dat met het betrokken kind besproken door de leerkracht (lees vooraf hoofdstuk 3 en 4 van dit document).
2. Indien sprake is van repeterend ontoelaatbaar gedrag, dan gaat de leerkracht met ouders in gesprek. Bij dit gesprek is het kind aanwezig. Indien de leerkracht dit wenselijk vindt kan hij/zij de interne begeleider of een (duo) collega vragen bij dit gesprek aanwezig te zijn.
3. De leerkracht informeert vooraf de directeur van de school.
4. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken uitdrukkelijk doorgesproken en vastgelegd. In het verslag staan minimaal de data van de gebeurtenissen, de data en inhoud van het gevoerde gesprek en de vastgelegde afspraken, zoals die gemaakt zijn om het gedrag te verbeteren. Tevens wordt een vervolgesprek gepland.

¹ SOPO trainingen zijn sociale vaardigheidstraining die vanaf schooljaar 2023 / 2024 als interventie kunnen worden ingezet.

5. Een en ander wordt zorgvuldig gedocumenteerd in Parnassys
6. In het vervolggesprek worden de gemaakte afspraken geëvalueerd en eventueel nieuwe afspraken gemaakt.
7. Eventueel wordt deze cyclus herhaald
8. De directeur van de school wordt geïnformeerd over de voortgang van het proces.
9. Indien er na 2-3 cycli geen verbetering optreedt, vindt er een overleg plaats tussen de leerkracht en de tandem (ib en directeur). In dit gesprek wordt het proces besproken en de vervolgstappen. In dit gesprek wordt uitgegaan van het opgebouwde archief van de leerkracht.
10. De directeur en de ib'er roepen de ouders op voor een gesprek en bespreken de afgesproken stappen uit het overleg met leerkracht en IB. Ook het kind kan in dit eerste directiegesprek betrokken worden.
11. Indien het gedrag niet verbetert, kan er een verwijzing plaatsvinden naar het bovenschools of maatschappelijk zorgsysteem.
12. Indien het gedrag van het kind niet aanzienlijk verbetert, en/of de ouders van het kind werken onvoldoende mee om het probleem aan te pakken, kan de directeur van de school overgaan tot bijzondere maatregelen zoals: isoleren van het pestende kind, bovenschools advies vragen of een tijdelijke uitsluiting van het bezoeken van de lessen van de school met een maximum van drie dagen.

3. Pedagogische invulling en handvaten

Voor ons pedagogisch handelen zijn de uitgangspunten zoals geformuleerd in het eerste hoofdstuk leidend. De leerkrachten en medewerkers van de school voorleven wat we van kinderen en ouders verwachten. Het naleven van deze uitgangspunten hebben een preventieve werking en voorkomt dat ontoelaatbaar gedrag escaleert.

Mocht escalatie van ontoelaatbaar gedrag toch voorkomen, dan geeft onderstaande tekst concrete invullingen en handreikingen in het pedagogisch handelen vanuit de professionele schoolomgeving.

1. Wanneer de leerkracht het idee heeft dat er sprake is van pesten in zijn klas, zal de leerkracht een algemeen probleem aan de orde stellen om langs die weg bij het probleem in de klas te komen. De leerkracht maakt duidelijk hoe we met elkaar omgaan en bespreekt de eerder genoemde uitgangspunten. Door middel van bijvoorbeeld spiegelen maakt de leerkracht duidelijk wanneer gedrag ontoelaatbaar of ongewenst is. Ook geeft de leerkracht aan dat er binnen de school een vertrouwenspersoon is, waar leerlingen altijd terecht kunnen als ze gepest worden.
2. De leerkracht wijst de kinderen erop dat als zij zien dat een ander kind gepest wordt, zij dit bij de leerkracht, de interne begeleider, de directeur of de vertrouwenspersoon kunnen melden (zie zwijgende meerderheid / meelopers). Een belangrijke boodschap die de leerkracht overbrengt is:

Word je gepest of zie je dat een kind gepest wordt, praat er thuis en op school over. Je mag het niet geheim houden!
3. De leerkracht bespreekt met de interne begeleider of de directeur wat hij/zij denkt dat er aan de hand is. In het gesprek wordt besproken wat de vervolgstappen kunnen zijn (bespreken in teamoverleg, kindgesprek of anders).
4. De directeur wordt geïnformeerd voordat eventuele vervolgstappen zijn ondernomen.

3.1 Hulp aan het gepeste kind

De begeleiding van het gepeste kind is van groot belang. Het kind is eenzaam en slachtoffer en heeft recht op professionele zorg vanuit de school. Naast het voorkomen van nieuwe ongewenste ervaringen staat het verwerken van ervaringen. In overleg met het kind en de ouders voert de leerkracht regelmatig een gesprek met het kind. Dit kan op zowel vaste als op incidentele momenten plaatsvinden.

Belangrijk voor de leerkracht is om samen met het kind en ouders te kijken of er behoefte is aan verwerking. Dit kan bijvoorbeeld met een “verwerkingsschriftje” dat op elk gekozen moment door het kind kan worden ingevuld in en buiten de reguliere schooltijd om. Andere manieren die misschien beter passen bij het kind zijn ook mogelijk. Het gaat hier om een vertrouwelijk instrument van kind / leerkracht en ouders.

De directeur wordt geïnformeerd over het proces en in Parnassys wordt de verslaglegging vastgelegd. Eventueel kan de leerkracht in overleg met de IB'er en de bovenschoolse orthopedagoog besluiten om professionele hulp in te schakelen. Dit gaat altijd in overleg met de directeur.

3.2 Hulp aan het pestende kind

Het pestende kind of de pestende kinderen hebben ook recht op hulp. Zij hebben professionele hulp nodig om op een respectvolle manier om te gaan met anderen. Die hulp bestaat uit de afspraken uit hoofdstuk 2.2. repressieve maatregelen.

3.3 Hulp aan de zwijgende middengroep en de meelopers

De zwijgende middengroep is van belang in de aanpak van het probleem. Deze middengroep kan invloed uitoefenen op zowel het gepeste kind als het pestende kind of de groep pestende kinderen.

3.3.1 Rol leerkracht

De leerkracht kan in de klas in zijn algemeenheid de rol van de zwijgende meerderheid / meelopers aan de orde stellen als sprake is van pestgedrag. De uitgangspunten van het omgaan met elkaar worden besproken en met name de verantwoordelijkheid en de invloed die je hebt als individu. Eventueel kan de leerkracht gebruik maken van beschikbaar educatief materiaal (lessen, video, etc.) of een collega of de ib'er inschakelen.

De leerkracht kan in overleg met de tandem (directeur/ib'er), de ouders van de meelopers /zwijgende meerderheid informeren en aangeven dat ouders zich bij de leerkracht of de vertrouwenspersoon van de school moeten melden, als zij van hun kind vernemen, dat er een kind gepest wordt. Voor ouders moet duidelijk zijn dat pesten niet toelaatbaar is en dat in de driehoek ouder-kind-school iedereen een verantwoordelijkheid heeft. Ook ten opzichte van elkaar.

Verder kunnen ouders geadviseerd worden met hun kind in gesprek te gaan over pesten. De boodschap aan hun kind is dat we met respect met elkaar omgaan. De uitgangspunten van omgaan met elkaar zijn hiervoor leidend. Verder kunnen zij aangeven dat pesten ontoelaatbaar is en als zij zien dat een ander kind gepest wordt dit aan zijn ouders, de leerkracht of de vertrouwenspersoon meldt. Voor het kind moet duidelijk zijn dat je hiermee een ander kind helpt en beschermt en dat geen sprake is van klikken of verraden. Verder kunnen ouders aangeven dat meedoen met pesten onacceptabel is. Ouders kunnen eventueel bij de school ondersteuning vragen als zij in gesprek willen gaan met hun kind.

Daarnaast kan de leerkracht samen met de kinderen uit de groep de uitgangspunten in het omgaan met elkaar bespreken en eventueel samen met de klas een klassikale beloning bedenken bij goed gedrag.

4. Aanvullende informatie voor de leerkracht

4.1 Doel van de gesprekken

Een individueel gesprek met een pestend kind en een – apart - gesprek met een kind dat gepest wordt, heeft tot doel de problemen op individueel niveau bespreekbaar te maken, kinderen de kans te bieden hun hart te luchten, kinderen duidelijk te maken, dat ze met hun problemen bij je terecht kunnen. En om te zoeken naar oplossingen voor die problemen. De individuele gesprekken met pestende kinderen hebben een ander doel. Aan een pestend kind wil je duidelijk maken dat het gedrag ontoelaatbaar is. Aan een pestend kind, stel je duidelijke grenzen. Voor verdere toelichting zie hoofdstuk 4.4

Individuele gesprekken met het pestend kind hebben geen therapeutisch doel. Een leerkracht is geen hulpverlener, geen psychotherapeut en moet dat ook niet worden. Maar een leerkracht geeft wel grenzen aan en fungeert ook als ‘praatpaal’ voor veel kinderen. Individuele gesprekken kunnen daarbij van grote betekenis zijn.

4.2 Voorwaarden voor een individueel gesprek

- Er moet voldoende tijd zijn voor een gesprek (reken al gauw op twintig minuten tot een half uur).
- Het gesprek vindt plaats in een ruimte waar je niet gestoord wordt.
- Het doel van het gesprek wordt vooraf aan het kind (en ouders) duidelijk gemaakt.
- Het kind (en eventueel ouders) moet ook weten en begrijpen, dat het gesprek weliswaar vertrouwelijk is, maar daarom nog niet ‘geheim’; het mag met andere woorden niet zo zijn dat de leerkracht ‘meegezogen’ wordt in een web van geheimhoudingen:
- Kinderen zijn niet allemaal gewend aan een gesprek onder vier ogen, waarbij je elkaar de hele tijd aankijkt. Soms vinden kinderen het prettiger te praten en tegelijk wat te doen (bijvoorbeeld wat opruimen in de klas, of samen een eindje wandelen). Bij het gesprek moet met dat soort voorkeuren rekening worden gehouden.
- Indien de leerkracht dit nodig acht kunnen ouders gevraagd worden bij gesprekken aanwezig te zijn.
- Ouders worden geïnformeerd over het gesprek met hun kind, tenzij de leerkracht dit niet wenselijk acht. In dat geval wordt de tandem geïnformeerd.

4.3 Gesprek met het gepeste kind

4.3.1 Doel van het gesprek

- Het kind de kans geven om zijn (haar) hart te luchten en te vertellen wat hem (haar) dwars zit, als het kind dat tenminste zelf wil vertellen;
- met de leerling samen nagaan hoe de problemen in de omgang met leeftijdgenoten opgelost kunnen worden en hoe soortgelijke problemen in de toekomst voorkomen kunnen worden;
- Nagegaan wordt of het kind misschien andere/meer hulp nodig heeft bij het oplossen van de problemen.

4.3.2 Begin van het gesprek

Maak aan het begin duidelijk waarom je dit gesprek wilt voeren (bijv. “Ik wil eens met je praten. Ik merk de laatste tijd dat jij nogal eens geplaagd wordt. Ik maak me daar zorgen over. Het lijkt me voor jou heel vervelend...”).

Vraag vervolgens – heel nadrukkelijk – of de leerling zelf er ook over wil praten. Het kind mag niet het gevoel krijgen “op de pijnbank” gelegd te worden, uitgehoord te worden of wat dan ook. Als

een kind er echt niet over wil praten, respecteer dat dan. Beëindig het gesprek zonder verwijt en voeg er aan toe dat het kind altijd bij jou, een collega of de vertrouwenspersoon van de school terecht kan als hij wél wil praten.

4.3.3 Ingrediënten voor het gesprek

Als leerkracht zul je in het gesprek zelf de deur open moeten zetten. Dat kan heel goed door open vragen te stellen, zoals:

“Wat vind jij er zelf van?”

“Heb jij misschien een idee waarom ze jou pesten?”

“Hoe reageer jij als het gebeurt?”

Probeer eerst samen vast te stellen wat het kind precies als een probleem ervaart. Dat alleen al kan tijd vergen. Neem die tijd. Draag niet zelf allerlei oplossingen aan, ga vooral niet preken! Vraag liever aan de leerling:

Hoe zou je daar nou een oplossing voor kunnen vinden? Heb je zelf misschien een idee?”

Het belangrijkste ingrediënt in zo'n gesprek is: luisteren. Actief luisteren met name. Dat betekent: Je inleven in kind. Niet mee -lijden, maar mee -leven. Dat kan heel goed door zinnestelsels te gebruiken als:

“Je bedoelt, dat je?”

“Je hebt het gevoel, dat ...?”

“Je probeert me duidelijk te maken dat?”

“Je zou het liefst willen dat?”

4.3.4 Aandachtspunten

1. Vermijd oordelen! Het gaat er in dit gesprek niet zozeer om wat jij als leerkracht ervan vindt of denkt, maar wat het kind zelf aangeeft als probleem en als mogelijke oplossingen daarvoor.
2. Als de leerling over oplossingen voor zijn (haar) eigen problemen begint te denken, neem die dan uiterst serieus. Maak eerst een rijtje mogelijke oplossingen, ga pas daarna met het kind na welke oplossing haalbaar is.
3. Probeer samen een oplossing te kiezen die het kind zelf 'ziet zitten' en die ook naar jouw inschatting haalbaar en effectief is.
7. Juist omdat gepeste kinderen vaak sociaal niet zo vaardig zijn, is het handig om een gekozen oplossing uit te proberen. Misschien in de vorm van een rollenspelletje, dat je samen speelt? De leerkracht kan hierbij gebruik maken van de SOPO training.
8. Maak na afloop van het gesprek een afspraak om over een tijdje weer eens samen te praten, om te kijken of de gekozen oplossing echt werkt.
9. Vermijd in het gesprek ook oordelen over of verklaringen voor het pestgedrag van andere kinderen te geven. Er mag geen 'roddelsfeer' ontstaan in het gesprek.
10. Houd het gesprek, als het even kan, een beetje luchtig. Het is al moeilijk voor een kind om over dit soort onderwerpen te praten. Als het dan óók nog met een sombere ondertoon gebeurt, is het helemaal tobben geblazen.
11. Ouders worden geïnformeerd over de gesprekken, tenzij de leerkracht dit niet wenselijk acht. In dat geval wordt de tandem geïnformeerd.

4.4 Gesprek met het pestende kind

4.4.1 Doelen van het gesprek

- het pestende kind de kans geven om zijn/haar 'verhaal' te vertellen en als daarin problemen voorkomen: samen zoeken naar een oplossing voor de problemen.

- aan de leerling duidelijk maken dat zijn/haar gedrag voor jou onacceptabel is; een duidelijke grens stellen;

4.4.2 Begin van het gesprek

Maak de leerling duidelijk dat je dit gesprek beslist met hem(haar) wil voeren en welke bedoeling je daarbij hebt. Anders dan bij het gesprek met het gepeste kind geldt hier niet: “als de leerling geen zin heeft om te praten, okay, dan niet”. Je hebt als leerkracht behoefte om aan de leerling duidelijk te maken waar de grenzen, in dit geval met betrekking tot ontoelaatbaar, ongewenst gedrag of pesten, liggen en dus wil jij nu dit gesprek voeren.

4.4.3 Ingrediënten/stappen in het gesprek

Stap 1: Doelen van het gesprek kenbaar maken (zie hierboven)

Stap 2: benoem vervolgens:

- Het gedrag van de leerling waar jij je aan ergert of waar jij bezorgd over bent. Benoem dat zo zuiver mogelijk, dat wil zeggen met weglating van alle overbodige oordelen en verwijten. Alleen het “zuiver waarneembare gedrag”; Begin je gesprek met ‘ik zie.....’
- Het gevolg dat het gedrag van de leerling heeft voor andere leerlingen (het gepeste kind, de rest van de klas, de sfeer in de klas);
- En tenslotte wat je daar zelf van vindt: van het gedrag van de leerling en de gevolgen die dat heeft.

Met deze 3 ‘elementen’ kun je – zonder onnodige verwijten, zonder in gesprek te vervallen - aangeven waar de grens ligt en welk gedrag je niet accepteert en waarom niet.

Stap 3: de kans is groot dat de leerling na zo’n confrontatie in verzet gaat en zegt: “Ja, maar”. Dat zijn momenten om over te schakelen op actief luisteren. Luister naar het verzet, de verklaringen van de leerling. Maar blijf bij je (in stap 2) aangegeven grens. Dat kan bijvoorbeeld door, na het verzet van de leerling, te zeggen: “Je bedoelt?” En vervolgens te herhalen; “En toch vind ik het heel erg (c) dat één van de kinderen in de klas nu bijna niet meer naar school durft (b) omdat jij een paar keer zijn tas hebt afgepakt en leeggegooid in de gang (a)”.

Misschien is het gesprek hiermee afgedaan: Je hebt gezegd wat je wou zeggen, de leerling heeft zijn verzet daartegen kunnen spuien en daar is naar geluisterd. Maar het is ook mogelijk dat de leerling tijdens het gesprek laat merken dat zijn gedrag voortkomt uit een ‘probleem’, bijvoorbeeld: - hij/zij vertelt het pesten niet te kunnen laten

- of: de ander vraagt erom, die doet altijd zo raar....

Soms zal zo’n confronterend gesprek over gaan in een ‘helpend ‘ gesprek, waarbij je – net als in het gesprek met het gepeste kind – samen zoekt naar een oplossing voor het probleem van, in dit geval, het pestende kind. Lees daarvoor nog eens de aandachtspunten door in de “Inleiding”.

4.4.4 Aandachtspunten in dit gesprek

- Veel pestende kinderen beschouwen hun eigen gedrag als heel normaal. Ze zullen nogal eens hun schouders ophalen en mompelen: “nou ja, dat jij je daar druk over maakt...” Vaak is dat geen onwil, maar eerder een uiting van onvermogen: veel pestende kinderen weten bijna niet hoe ze zich anders moeten gedragen. Daarom zijn 2 dingen aan te bevelen:
 - héél duidelijk zijn in de grens die je aangeeft (stap 2, a - b- c);
 - oppassen dat je niet de leerling afwijst, maar alléén diens gedrag!. Verschil aangeven tussen wat het kind doet en wie het is.
- Het is mogelijk dat tijdens zo’n gesprek voor het pestende kind zelf duidelijk wordt, waar zijn /haar gedrag uit voortkomt of mee samenhangt: eigen onzekerheid, een negatief beeld van

zichzelf, of onvermogen om op een andere manier met medeleerlingen om te gaan. In dat geval is het zeker van belang om tijdig in het gesprek over te schakelen van confronteren naar actief luisteren. En om samen met het kind na te gaan of hij/zij iets aan die problemen wil doen. En hoe en door wie het kind daarbij het beste geholpen kan worden.

- Er zijn pestende kinderen die hun gedrag niet verbeteren: Je kunt ze heel duidelijk aangeven waar de grens ligt, je kunt heel zorgvuldig luisteren naar hun verzet of verklaring, maar ze veranderen hun gedrag niet. In dat geval heeft het geen zin om het gesprek een aantal malen te herhalen. Zie hiervoor de stappen bij hoofdstuk 2.2. repressieve maatregelen.

Formulier 'Instemming gedragsprotocol'

Brin : 10BF
Naam : obs Stokkum
Adres : Stokkumerweg 40
Plaats : 7475 MV Markelo

Namens de MR

Naam

Functie

Plaats

Datum

Naam

Functie

Plaats

Datum